

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/6/2016
Identifikačné číslo spisu: 7012200758
Dátum vydania rozhodnutia: 17.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7012200758.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: TOKAJ MUŠKÁT SK s.r.o., so sídlom Veľká Bara 45, 076 32 Veľká Bara, IČO: 36 603 074, právne zastúpeného JUDr. Ľubošom Petrovským, advokát, so sídlom Štúrova 20, 040 01 Košice, proti žalovanému: Daňový úrad Košice, Rozvojová č. 2, 041 90 Košice, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného č. 9818301/1/393840/2012 zo dňa 07. marca 2012, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/118/2012-84 zo dňa 02. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/118/2012-84 zo dňa 02. júna 2016 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 9818301/1/393840/2012 zo dňa 07. marca 2012, vec mu vrátil na ďalšie konanie a žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Uvedeným rozhodnutím žalovaný podľa § 29 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevyhovel žiadosti žalobcu ako platiteľa dane z pridanej hodnoty zo dňa 07. februára 2012, doručenej dňa 09.02.2012 o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania voči rozhodnutiu č. 738/230/19788/11/PekZ zo dňa 05. augusta 2011 z dôvodu, že žiadateľ nedodrжал 30 dňovú lehotu stanovenú zákonom na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty v zákonom určenej 30 dňovej lehote a neurobil aj zmeškaný úkon a nepredložil existenciu dôležitých dôvodov na predĺženie tejto zmeškanej lehoty. Uviedol, že o zmeškaní lehoty na podanie odvolania mal daňový subjekt preukázateľne vedomosť už v čase podania výzvy na odstránenie prekážky v postupe daňového úradu, ktoré bolo doručené správcovi dane dňa 25.11.2011. V predmetnom podaní spochybňuje daňový subjekt správnosť postupu správcu dane pri vybavení odvolania voči rozhodnutiu č. 738/230/19788/11/PekZ zo dňa 05. augusta 2011, ktoré bolo podané neoprávnenou osobou.

Krajský súd rozsudok odôvodnil dikciou ustanovení § 13b ods. 1 až 3, § 30 ods. 1, 3 zákona č. 511/1992 Zb., ďalej § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (Daňový poriadok), a vychádzajúc z ich výkladu vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu žalovaného, pri rešpektovaní zásady ústavne konformného výkladu právnych predpisov dospel k záveru, že pre absenciu odôvodnenia je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Z rozhodnutia žalovaného nemožno identifikovať dôvod zmeškania lehoty na podanie odvolania proti dodatočnému platobnému výmeru, nemožno posúdiť závažnosť tohto dôvodu a nie je z neho ani zrejmé, či bola dodržaná lehota 30 dní na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty a vykonanie zmeškaného úkonu.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby najvyšší súd rozsudok krajského súdu zrušil, vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a určil, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na trovy konania.

Žalovaný dával do pozornosti, že v predmetnej veci nebolo rozhodované o zmeškaní lehoty na podanie odvolania proti dodatočnému platobnému výmeru, ako to odôvodňoval Krajský súd v Košiciach, ale proti rozhodnutiu o uložení pokuty za nepodanie daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2010.

V predmetnej veci trval na všetkých skutočnostiach uvedených vo vyjadrení zo dňa 15. mája 2016, ku ktorým pripojil aj dôkazy. V zmysle § 29 Daňového poriadku vyplývalo, že správca dane môže odpustiť zmeškaniu uplynutej lehoty pôvodnej lehoty za podmienok: ak nastali dôležité dôvody pre ktoré došlo k zmeškaniu lehoty; žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty bola podaná do 30 dní odo dňa ako odpadli dôležité dôvody, pre ktoré došlo k zmeškaniu; zmeškaný úkon bol urobený v lehote do 30 dní odo dňa, ako odpadli dôvody, pre ktoré došlo k zmeškaniu. Žalovaný uviedol, že na tieto podmienky stanovené v ustanovení § 29 ods. 1 Daňového poriadku bol žalobca v odôvodnení rozhodnutia upozornený.

Je nesporné, že žalobca nespĺnil dve zákonné predpoklady pre odpustenie zmeškanej lehoty. Na základe uvedeného už nebolo nevyhnutné, aby žalovaný zdôvodňoval či nastali dôležité dôvody, pre ktoré došlo k zmeškaniu lehoty. Žalovaný aj napriek tomu uviedol, že závažným dôvodom, pre ktorý došlo k zmeškaniu lehoty v daňovom konaní je možné považovať právnu skutočnosť, ktorá je časovo ohraničená jej vznikom a zánikom, ale nie tvrdenie účastníka konania o nerešpektovaní procesných ustanovení správnym orgánom pri vydaní rozhodnutia, proti ktorému účastník konania zmeškal lehotu na podanie odvolania.

Žalovaný vyhodnotil stav po stránke skutkovej a právnej a žiadosť žalobcu o odpustenie zmeškanej lehoty zamietol. Uviedol, že je toho názoru, že skutočným dôvodom zmeškania lehoty na podanie odvolania zo strany žalobcu bol nesprávnym a nevhodným spôsobom stanovený jeho predchádzajúci postup, nezvládnutie procesnej stránky postupu, nedôsledné uskutočňovanie úkonov, pričom splnomocnená zástupkyňa, ktorá začala konať v mene žalobcu odo dňa 09. novembra 2011, mala síce záujem o nápravu postupov a pochybení, ku ktorým zo strany žalobcu došlo počas predchádzajúceho konania, avšak vzhľadom na plynutie času, na účel zákona, a aj na právnu teóriu, tento postup už v tomto čase, teda v čase nástupu tejto splnomocnenej zástupkyne, nebolo možné vrátiť a stav, ktorý bol zapríčinený z vyššie uvedených dôvodov zrekonštruovať. Do 25. novembra 2011 žalobca nekonal, resp. konal spôsobom, ktorým sa dopustil závažných procesných nedostatkov.

Vo svojom odvolaní žalovaný uviedol, že má za to, že jeho postup pri rozhodovaní bol v súlade s ustanovením § 29 ods. 1 v nadväznosti na ustanovenie § 63 ods. 3 Daňového poriadku. V odvolaní tiež uviedol, že Krajský súd v Košiciach vo svojom odôvodnení posudzoval postup podľa ustanovení § 13b a § 30 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, teda podľa právnej úpravy platnej pred vydaním žalobou napadnutým rozhodnutím žalovaného a nie podľa Daňového poriadku. Poukazoval pritom na ustanovenie § 165 ods. 2 Daňového poriadku, podľa ktorého daňové konania začaté a právoplatne neukončené pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, avšak žiadosť žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty bola žalovanému doručená 07. februára 2012, t. j. už za účinnosti Daňového poriadku. Z predloženého rozhodnutia jednoznačne vyplývalo, že

rozhodnutie má všetky obligatórne náležitosti rozhodnutia, t. j. aj odôvodnenie, pričom z nepochopiteľných dôvodov krajský súd hovoril o absencii tejto časti rozhodnutia.

Žalobca sa k písomnému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorý upravuje v § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov (§ 492 ods. 2 SSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu, súd postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 247 ods. 1 O.s.p.).

Základným poslaním správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní (čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky); ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy ukrátená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Podstatou konania v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. je preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 3 ods. 1, 2, 3 zákona č. 563/2009 Z. z., pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb. Správca dane postupuje pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom a inými osobami a poskytuje im poučenie o ich procesných právach a povinnostiach, ak tak ustanoví tento zákon. Správca dane je povinný zaoberať sa každou vecou, ktorá je predmetom správy daní, vybaviť ju bezodkladne a bez zbytočných prietáhov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne určeniu a vyrubeniu dane. Správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti,

prítom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo.

Podľa § 13b ods. 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, v znení neskorších predpisov, vo vtedy platnom znení (ďalej len ZSDP), ak uplynula pôvodná lehota už pred podaním žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty, môže správca dane z dôležitých dôvodov odpustiť zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada najneskôr do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania pôvodnej lehoty, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 13b ods. 2 ZSDP vo vtedy platnom znení, zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, ak uplynul od posledného dňa pôvodnej lehoty jeden rok.

Podľa § 29 ods. 1 daňového poriadku, správca dane zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to daňový subjekt požiada najneskôr do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

Podľa 165 ods. 2 daňového poriadku, daňové konania začaté a právoplatne neukončené pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov; sankcia sa uloží podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v systave územných finančných orgánov v znení účinnom do 31. decembra 2011, ak skutočnosť rozhodujúca pre uloženie sankcie nastala do 31. decembra 2011 a ak je to pre daňový subjekt priaznivejšie.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Úlohou krajského súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalovanému postupoval správne, keď zrušil jeho rozhodnutie č. 9818301/1/393840/2012 zo dňa 07. marca 2012, vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovaný týmto rozhodnutím podľa § 29 ods.1 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nevyhovel žiadosti žalobcu ako daňového subjektu zo dňa 07. februára 2012, doručenej správcovi dane dňa 09.02.2012, o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania voči rozhodnutiu č. 738/230/19788/11/PekZ zo dňa 05. augusta 2011 (uloženie pokuty za nepodanie daňového priznania k dani z príjmu PO za rok 2010) z dôvodu, že žiadateľ nedodrжал 30 dňovú lehotu stanovenú zákonom na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty v zákonom určenej 30 dňovej lehote a neurobil aj zmeškaný úkon a nepredložil existenciu dôležitých dôvodov na predĺženie tejto zmeškanej lehoty.

Krajský súd aplikoval v napadnutom rozsudku ust. § 13b ods. 1 až 3, § 30 ods. 1, 3 zákona č. 511/1992 Zb., ďalej § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (Daňový poriadok) a vychádzajúc z ich výkladu vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu žalovaného, pri rešpektovaní zásady ústavne konformného výkladu právnych predpisov dospel k záveru, že pre absenciu odôvodnenia je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku cituje ustanovenie § 165 ods. 2 Daňového poriadku, podľa ktorého daňové konania začaté a právoplatne neukončené pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, avšak bez akejkoľvek bližšej právnej úvahy k zrušujúcemu rozhodnutiu žalovaného, prečo považoval konanie správcu dane o uložení pokuty za konanie právoplatne neukončené pred účinnosťou zákona č. 563/2009 Z. z. (účinné od 01.01.2012), keď z obsahu predloženého daňového spisu nesporne vypláva, kedy bolo žalobcovi ako daňovému subjektu doručené rozhodnutie č. 738/230/19788/11/PekZ zo dňa 05. augusta 2011, kto a kedy podal proti nemu za žalobcu odvolanie (dňa 31.08.2011 - Občianske združenie DAŇOVÁ REFORMA a SPOLOČENSKÝ ROZVOJ podľa plnej moci zo dňa 06.06.2011, ktorá nebola na tento úkon splnomocnená), a že žalobca podaním bez dátumu,

doručeným žalovanému 25. novembra 2011 iba mienil podať odvolanie proti uvedenému rozhodnutiu žalovaného (vyzval žalovaného na odstránenie prekážky v postupe daňového úradu), bez podania žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania spolu so zmeškaným úkonom a s uvedením dôvodov. Ďalej zo spisu vyplýva, že zamestnanci správca dane (Daňový úrad Kráľovský Chlmec) dňa 14.06.2011 v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica (miesto ústneho pojednávania) spísali so štatutárnym zástupcom žalobcu zápisnicu podľa § 11 zákona č. 511/1992 Zb. za účelom vyjadrenia sa k udeleniu splnomocnenia na zastupovanie v daňovom konaní za daňové subjekty uvedené v tabuľke č. 1, teda i za žalobcu, do ktorej konateľ jednoznačne uviedol: „že dňa 1. júna 2011 udelil generálnu plnú moc pre právne zastupovanie vo všetkých právnych veciach, to znamená daňové aj obchodné pani F. A. a súčasne som 01.06.2011 udelil plnú moc pre právne zastúpenie vo všetkých právnych veciach, to znamená pre daňové aj obchodné pre moju dcéru R. M.....“. Žalobca plnú moc pre uvedené subjekty do spisu nedoložil ani na výzvu správca dane a preto mu správca dane Oznámením zo dňa 19.09.2011 oznámil v zmysle § 47 ods. 6 v nadväznosti na ods. 5 písm. c) zákona č. 511/1992 Zb., že odvolanie zmieta, pretože bolo podané nepríslušnou osobou. Odvolací súd zo spisu žalovaného zistil, že toto rozhodnutie žalovaného - oznámenie z 19. 09.2011, bolo doručené žalobcovi dňa 13.10.2011, avšak žalobca podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. žalobu nepodal, teda nevyužil všetky dostupné opravné prostriedky v daňovom konaní v súlade so zásadou "vigilantibus iura scripta sunt" (práva patria bdelym), ktorú skutočnosť krajský súd ponechal bez povšimnutia a žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil odkazom na neúčinnú právnu normu.

Odvolací súd dospel k záveru, že nesprávna aplikácia zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, ktorý bol účinný do 31.12.2011, a ktorý sa na tento prípad v čase rozhodovania o žiadosti žalobcu nevzťahoval, ako aj urobená analýza odôvodnenia napadnutého rozhodnutia žalovaného o jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, je vážnym pochybením krajského súdu spôsobujúcim napadnutý rozsudok nepreskúmateľným a zmätočným, za situácie, keď žalovaný vydal rozhodnutie podľa § 29 ods. 1 zákona č. 563/2009 o správe daní v znení neskorších predpisov, účinného v čase rozhodovania o žiadosti žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania neoprávnenou osobou proti rozhodnutiu č. 738/230/19788/11/PekZ zo dňa 05. augusta 2011, ktoré v čase podania žiadosti bolo právoplatné. S týmto záverom sa v podstate stotožnil aj žalovaný vo svojom odvolaní, v ktorom uviedol, že Krajský súd v Košiciach vo svojom rozhodnutí posudzoval postup žalovaného podľa ustanovení § 13b a § 30 ods. 3 zákona č. 511/1992 Zb. v znení neskorších právnych predpisov, teda podľa právnej úpravy platnej pred vydaním rozhodnutia žalovaného, hoci žalovanému žiadosť žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty bola doručená dňa 07. februára 2012 a žalovaný rozhodoval o nej za účinnosti Daňového poriadku a nevzal do úvahy relevantné skutočnosti vyplývajúce zo spisu žalovaného.

Týmto postupom súdu prvého stupňa došlo k závažnému pochybeniu, ktorým došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom, garantované ako právo na súdnu ochranu v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavy“) a právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej aj „dohovor“).

Podľa článku 46 ods. 1 ústavy, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa článku 6 ods. 1 dohovoru, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 26/94). K odňatiu práva na súdnu ochranu v zmysle článku 46 ods. 1 ústavy preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto (každý) domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná, alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom (rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 7/08).

Je potrebné zdôrazniť, že bolo povinnosťou krajského súdu riadne aplikovať zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na postavenie a činnosť správca dane (žalovaného) v zmysle zákona č. 563/2009 o

správe daní v znení neskorších predpisov, účinného od 01.01.2012, t. j. v čase podania žiadosti žalobcom na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania a rozhodovania o nej. Krajský súd v napadnutom rozsudku cituje nález Ústavného súdu SR k výkladu práva sp. zn. III. ÚS 341/07 v ktorom, o. i. uviedol: „Viazanosť štátnych orgánov zákonom v zmysle článku 2 ods. 2 Ústavy SR totiž neznamená výlučnú a bezpodmienečnú nevyhnutnosť doslovného gramatického výkladu aplikovaných zákonných ustanovení. Ustanovenie článku 2 ods. 2 Ústavy SR nepredstavuje iba viazanosť štátnych orgánov textom, ale aj zmyslom a účelom zákona“, avšak jeho závery na daný prípad nesprávne aplikoval, keď zrušil žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného.

Procesným právom účastníka konania odzrkadľujúcim aj jeho právo na spravodlivý súdny proces je právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čo je priamo vyjadrené v povinnosti súdu odôvodniť rozsudok spôsobom upraveným v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (k tomu pozri bližšie napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 236/06 ako aj rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva Ruiz Torija v. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani v. Španielsko z 9. decembra 1994, či Georgídiás v. Grécko z 29. mája 1997).

Krajský súd ako súd prvého stupňa v preskúmvanej veci podľa zhora uvedených ústavných článkov, zákonných ustanovení a zásad nepostupoval. Týmto svojim postupom krajský súd spôsobil pochybnosť o zákonnosti a vecnej správnosti svojho rozhodnutia a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, ktorá mala za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces (§ 157 ods. 2 posledná veta O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta O.s.p. a tiež § 250j ods. 1 a 2 O.s.p.).

V tomto musel najvyšší súd na námietky žalovaného v odvolaní prisvedčiť a podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozsudok postihnutý tak závažnou procesnou vadou nemôže byť považovaný za správny a zákonný.

Povinnosťou krajského súdu bude v ďalšom konaní vyššie uvedenú vadu odstrániť vysporiadajúc sa zároveň s argumentáciou žalovanej v odvolaní a vo veci samej opätovne rozhodnúť. Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane náhrady trov odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.